

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki im. prof. Janusza Chechlińskiego w Łodzi o pozwolenie na utworzenie w Filii w Kaliszu studiów na kierunku zarządzanie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.63.202.KT.3

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku zarządzanie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Brak możliwości oceny, czy koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, ponieważ wniosek nie zawiera wystarczających informacji potwierdzających, iż projektowany kierunek studiów jest związany ze strategią Uczelni.
2. Ujęte w programie studiów cele kształcenia opisane zostały na wysokim poziomie ogólności i nie uwzględniają obserwowanego postępu w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwych dla kierunku. Opis ten nie wskazuje na specyficzne umiejętności oczekiwane od absolwenta kierunku zarządzanie, a odnosi się raczej do uniwersalnych kompetencji oczekiwanych od absolwentów. Wnioskodawca nie wykazał w wystarczający sposób, że założony zestaw kompetencji absolwenta kierunku został opracowany we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. We wniosku nie wskazano partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego biorących udział w tym procesie, nie dołączono opinii nt. zgodności koncepcji projektowanego kierunku oraz założonych efektów uczenia się z obecnymi potrzebami rynku pracy.
3. W odniesieniu do zajęć *bazy danych w logistyce* oraz *projektowanie procesów logistycznych* stwierdzono nieprawidłowe sformułowania efektów uczenia się (efekty w zakresie wiedzy i umiejętności) z punktu widzenia zakresu projektowanych zajęć. Sposób sformułowania efektów uczenia się nie określa zakresu poznawanej wiedzy ani nie uwzględnia specyfiki osiąganych umiejętności. Przypadki nieprawidłowego sformułowania efektów uczenia się w zakresie umiejętności stwierdzono również w odniesieniu do zajęć *rachunkowość* oraz *ekonomika transportu*, gdzie założono jedynie, że student potrafi opisać/omówić określone zagadnienia teoretyczne, nie wskazując zakresu umiejętności praktycznych kształtowanych w trakcie tych zajęć.

4. Nie zaplanowano prawidłowo realizacji efektu kierunkowego w zakresie posługiwania się językiem obcym (KZ_U12), ponieważ w sylabusie zajęć kształtujących kompetencje językowe nie założono osiągnięcia przez studenta poziomu kompetencji właściwego dla 6 poziomu PRK, tj. poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
5. W programie studiów na wnioskowanym kierunku zbyt mało godzin przypisano praktykom zawodowym. Ich planowany wymiar wynosi 600 godzin (20 ECTS), co biorąc pod uwagę zakładane efekty uczenia się, nie spełnia wymogów prawa w tym zakresie obowiązujących w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia na profilu praktycznym (minimalny wymiar praktyk zawodowych: 6 miesięcy).
6. Zajęcia z seminarium licencjackiego, zgodnie z sylabusem, regulaminem dyplomowania oraz szczegółowym rozkładem zajęć, realizowane są w wymiarze 2 x 15 godz. (sem. 5 i 6), natomiast w ogólnej liczbie godzin zajęć wskazano wymiar 45 godzin.
7. W odniesieniu do zajęć z języka obcego (4 semestry) oraz podstaw ekonomii (2 semestry) opracowano tylko jeden zestaw efektów uczenia się (jeden sylabus), co nie pozwala określić oczekiwanego poziomu zaawansowania nabywanej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych oczekiwanych na poszczególnych etapach kształcenia, metod weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ani kryteriów oceny.
8. Zakres informacji zawartych we wniosku, w tym w dołączonym programie studiów, nie pozwala zweryfikować spełnienia warunku określonego w § 3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), tj. czy program studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% łącznej liczby punktów ECTS. Wnioskodawca określił, że udział ten wynosi 119 ECTS (na ogólną liczbę 180 ECTS), nie przedstawił jednak zakresu (wykazu) tych zajęć.
9. Zakres informacji zawartych we wniosku, w tym w dołączonym programie studiów, nie pozwala na potwierdzenie, że Uczelnia stworzy warunki do właściwego przygotowania studenta do działalności zawodowej, umożliwiając mu wykonywanie czynności praktycznych. Wnioskodawca w ramach zaplanowanych do realizacji form prowadzenia zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria) wymienił zestaw wykorzystanych metod dydaktycznych, nie określając jednak, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów. Wnioskodawca nie wskazał we wniosku, że studenci będą wykonywać te zadania w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej. Analiza sylabusów wskazuje, że w odniesieniu do większości zajęć nie określono zakresu wykorzystania wskazanych metod ani nie odniesiono się do specyfiki kształtowanych kompetencji praktycznych. Na przykład w przypadku zajęć *metody projektu* nie określono ich oczekiwanego zakresu ani sposobu wykonywania zadań.
10. Zaplanowane przez Wnioskodawcę metody kształcenia nie zapewniają stosowania odpowiednich narzędzi informatycznych oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych właściwych dla kierunku, poziomu oraz profilu kształcenia. W opisie warunków prowadzenia studiów oraz sposobu organizacji i realizacji procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się Wnioskodawca nie podał informacji na temat specjalistycznego oprogramowania przewidzianego do wykorzystania w procesie nauczania oraz nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych. W programie

studiów nie przewidziano też zajęć realizowanych w formie laboratoriów komputerowych. W dołączonym do wniosku harmonogramie studiów przewidziano zajęcia *technologia informacyjna w zarządzaniu* (1 sem./16 godz.), w przypadku których zakładać należy wykorzystanie narzędzi informatycznych. Przedstawione w sylabusie tych zajęć informacje wskazują jednak na zaplanowane tam wykorzystanie w podstawowym zakresie jedynie aplikacji MS Office. Brak zaplanowanego wykorzystania w procesie nauczania specjalistycznego oprogramowania odnosi się również do kształcenia specjalnościowego w zakresie logistyki oraz zarządzania zasobami ludzkimi. Uniemożliwia to właściwe przygotowanie studenta do działalności zawodowej zgodnej z kierunkiem studiów.

11. W programie studiów nie zapewniono studentom treści programowych istotnych z punktu widzenia kształcenia kierunkowego oraz osiągnięcia praktycznych kompetencji oczekiwanych na rynku pracy. Dotyczy to w szczególności zagadnień z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi (treści z tego zakresu przewidziano jedynie w kształceniu specjalnościowym) oraz wykorzystania w zarządzaniu nowoczesnych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik komunikacyjno-informacyjnych.
12. Wnioskodawca, oprócz konieczności posiadania świadectwa dojrzałości, nie określił innych formalnych kryteriów przyjęcia na studia, tj. przedmiotów branych pod uwagę przy przyjęciu na studia, zasad punktacji. Nie określono sposobu weryfikacji kompetencji miękkich wskazanych przez Wnioskodawcę jako oczekiwanych od kandydata na studia.
13. Zaprojektowany przez Wnioskodawcę system weryfikacji i oceny efektów uczenia się nie pozwala na skuteczne sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. W sylabusach zajęć odniesiono założone formy weryfikacji (sprawdzian ustny, test, obecność, aktywność, projekt/prezentacja) do poszczególnych efektów uczenia się, nie wskazując jednak zakresu prowadzonej weryfikacji. Przykładowo: wskazując jako metodę weryfikacji prezentację/projekt, nie określono oczekiwanego zakresu oraz sposobu wykonania (np. *prawo pracy, prawo gospodarcze, zachowania organizacyjne, zarządzanie produkcją i usługami, badania marketingowe, negocjacje w biznesie, wstęp do logistyki, towaroznawstwo w logistyce, logistyka produkcji, bazy danych w logistyce*). Zdarzało się, że wskazany w metodach weryfikacji projekt/prezentacja nie był następnie uwzględniony w kryteriach zaliczania (oceniaania), np. *koszty logistyczne*.
14. W odniesieniu do wielu zajęć wskazane metody weryfikacji nie są adekwatne lub kompletne w stosunku zakładanych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przykładowo zajęcia *zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie* – sposób weryfikacji określono tylko dla 3 z 9 założonych efektów uczenia się. Nie wskazano m.in. metod weryfikacji istotnego efektu w obszarze umiejętności ZRP_U02, tj. (potrafi) *ocenić znaczenie ryzyka dla przedsiębiorstwa, a także zaproponować narzędzia minimalizacji negatywnych skutków*. W opisie dokumentacji efektów dla tych zajęć przewidziano projekt, który nie został jednak wcześniej wskazany jako metoda weryfikacji. W przedstawionym kryterium oceniania ocenę dostateczną z zajęć przewidziano już w sytuacji, jeżeli *student posiada wiedzę w zakresie podstawowych definicji i zasad dotyczących zarządzania ryzykiem. Umie zdefiniować różnice pomiędzy ryzykiem*

a niepewnością. Spełnienie tak opisanego kryterium nie gwarantuje, że student osiągnął wszystkie założone dla zajęć efekty uczenia się, w tym w szczególności w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

15. Stwierdzono wiele błędów w sposobie formułowania kryteriów oceny osiągnięcia efektów uczenia się. Przykładowo:

- 1) *badania marketingowe* – w opisie kryteriów weryfikacji wymogi na ocenę dostateczną to m.in.: *student nie jest przygotowany do samodzielnego opracowywania raportu z badań i doboru właściwych metod jego prezentacji* (efekt dla zajęć BM_U01 *potrafi zaprojektować badanie marketingowe i przeprowadzić badanie marketingowe*);
- 2) *metody oceny pracowników* – w opisie kryteriów weryfikacji wymogi na ocenę dostateczną to m.in.: *student nie jest przygotowany do przedstawiania własnych poglądów z zakresu oceny pracownika*;
- 3) *obsługa administracyjna kadr* – w opisie kryteriów weryfikacji wymogi na ocenę dostateczną to m.in.: *student nie zna dokumentacji związanej z wynagrodzeniem pracownika, student nie potrafi rozwiązać przykładu miesięcznego rozliczenia wynagrodzeń*;
- 4) *managing spatial conflicts* – w opisie kryteriów weryfikacji wymogi na ocenę dostateczną to m.in.: *student nie posiada umiejętności identyfikowania i analizowania konfliktu, nie jest przygotowany do przedstawiania własnych poglądów z zakresu zarządzania konfliktami* (efekt dla zajęć: WWMSS_U01 – *potrafi prawidłowo identyfikować przyczyny powstawania zjawisk konfliktowych (...)* WWMSS_U02 – *potrafi rozwiązywać dylematy zarządcze, kreować rozwiązania funkcjonalne w sytuacjach konfliktowych (...)*).

Często stosowanym sposobem opisu kryteriów weryfikacji jest natomiast – na ocenę dostateczną: *student opanował łatwe i proste informacje z przedmiotu, zna podstawowe pojęcia dotyczące (...)* (nazwa zajęć), *nie wykazuje aktywności na zajęciach, rozwiązał połowę zadań i udzielił odpowiedzi na jedno zagadnienie* (m.in. *wstęp do logistyki, logistyka produkcji*). Tak określone kryteria weryfikacji nie gwarantują właściwej oceny osiągnięcia przez studenta założonego (zaawansowanego) poziomu wiedzy specjalistycznej oraz nabycia zakładanych efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

16. Przedstawiony we wniosku zestaw kompetencji i doświadczenia nauczycieli akademickich i innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć na wnioskowanym kierunku nie zapewni prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. W przedstawionej grupie nauczycieli akademickich brak jest osób osadzonych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Zastrzeżenia budzi w szczególności obsada wykładów z zajęć kluczowych z punktu widzenia kierunku, tj. *zarządzanie projektami, zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie*, oraz zajęć specjalnościowych z zakresu logistyki, tj. *towaroznawstwo w logistyce*. Ponadto Wnioskodawca w informacji nt. proponowanej obsady zajęć dydaktycznych (zał. 4c i 4d do wniosku) nie wskazał osób proponowanych do prowadzenia przewidzianych w programie studiów zajęć: *rachunkowość, koszty logistyczne, obsługa administracyjna kadr, podstawy ekonomii, biznesplan i zakładanie firmy*.

17. Wnioskodawca w informacji nt. proponowanej obsady zajęć dydaktycznych (zał. 4d do wniosku) jednej z osób wskazanych do prowadzenia zajęć przypisał wyłącznie zajęcia, które zgodnie z przedstawionym harmonogramem studiów (zał. 2 do wniosku) nie zostały przewidziane do realizacji na wnioskowanym kierunku, tj. *uproszczone formy ewidencji księgowej, rachunkowość budżetowa, auditing sprawozdań finansowych, uproszczone formy ewidencji księgowej*.
18. Wnioskodawca deklaruje posiadanie zdecydowanej większości pozycji literatury niezbędnej dla wnioskowanego kierunku. Do wniosku nie dołączono jednak wykazu dostępnej literatury, a informacje dotyczące planowanego uzupełnienia zasobów ograniczają się do podanych kwot planowanych wydatków w tym zakresie (3 tys. zł). Niemożliwe jest więc stwierdzenie, czy zasoby biblioteczne Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki im. prof. Chechlińskiego w Łodzi dostępne w Filii w Kaliszu odpowiadają potrzebom przyszłych studentów kierunku.
19. We wniosku przedstawiono jedynie 3 deklaracje przedsiębiorstw w sprawie przyjęcia studentów na praktykę zawodową. Z przedstawionych deklaracji wynika, że obecnie Uczelnia posiada umowy o współpracy z pracodawcami zapewniającymi łącznie miejsca praktyk jedynie dla 11 studentów studiów pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie w Filii w Kaliszu. Pomimo że Uczelnia deklaruje, że do dnia rozpoczęcia studiów baza porozumień z pracodawcami zostanie rozwinięta do minimum 45 miejsc stażowych, to niewielka liczba porozumień wskazana we wniosku nie gwarantuje stabilności procesu realizacji praktyk zawodowych. W porozumieniach dotyczących praktyk zawodowych nie zostały wskazane miejsca realizacji praktyk, jednakże biorąc pod uwagę adresy siedzib instytucji partnerskich, wszystkie znajdują się poza Kaliszem, co dodatkowo utrudnia odpowiednią ich dostępność oraz znacznie ogranicza możliwe wybory studentów w tym zakresie.
20. Wnioskodawca deklaruje, że w przypadku zajęć teoretycznych przewidziano możliwość ich realizacji z wykorzystaniem metod oraz technik kształcenia na odległość w formie asynchronicznej i synchronicznej (s. 17 wniosku). Wnioskodawca nie wskazał jednak szczegółowego zakresu wykorzystania narzędzi i technik kształcenia na odległość, nie określił wymiaru godzin oraz liczby ECTS przewidzianej do realizacji w formie zdalnej, co nie pozwala stwierdzić, czy spełnione są warunki wynikające z zapisów § 12 i 13 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 661).
21. W oparciu o przedstawione materiały źródłowe nie ma możliwości oceny działań z udziałem studentów na rzecz doskonalenia programu studiów. W dostępnych załącznikach oraz opisie działań na rzecz doskonalenia oraz zapewnienia jakości kształcenia brakuje informacji w tym zakresie. Ponadto opracowane procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia opierają się na nieaktualnych przepisach prawa. W konsekwencji zakres opisanych w procedurach jakościowych działań, jak również wykorzystana w ich opisie terminologia, częściowo nie odpowiada obecnie obowiązującym przepisom prawa w tym zakresie.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Uchwała nr 524/2022
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 7 lipca 2022 r.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki im. prof. Janusza Chechlińskiego w Łodzi.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
13.07.2022
Stanisław Wrzosek